

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Kvalitativna oborožitev

24. avgust, ko je Hitler vrgel v Evropo novo bombo s razglasom o uvedbi dveletne vojaške kaderske službe in s tem pomnožil nemške vojne in udarne sile, je imel v svojih evropskih odmevih čisto svojevrstne posledice. Ni bilo običajnih diplomatskih protestov in demarš. Ni bilo diplomatskih povpraševanj. Reakcija na francoski in angleški strani je bila skrajno realistična. Odgovor obeh navedenih velesil, zlasti pa Francije, na ta novi Hitlerjev sunek je bil: pospešeno in kvalitativno oboroževanje.

Francoski ministrski svet je odobril predlog vojnega ministra Daladiera, v smislu katerega naj se francoska narodna obramba okrepi z izboljšanjem in stopnjevanjem materialne oborožitve vseh kopnih, zračnih in pomorskih vojnih sil. V posebnem zakonskem osnutku se predvideva ustanovitev posebnih tečajev in šol za vzgojo vojnotehničnih specialistov in strokovnjakov, nadalje zvišanje števila poklicnih vojakov in spopolnitev vojne obrambe, predvsem proti tankom in oklopnim vozovom. Za izvedbo tega programa se je odobrila vsota 4200 milijonov frankov za leto 1937. Mornariški minister Gasnier Duparc pa je dobil dovoljenje, da sme za izredno postavko 100 milijonov frankov graditi vojne ladje, pomnožiti mornariško topništvo in spopolniti obrambna sredstva v vojnih pristaniščih. S tem se je sprejelo in odobrilo stališče francoskega generalnega štaba, ki je forsiral tezo, da je treba kot odgovor na nemško dvoletno kadrovo službo izvesti oborožitveni načrt v smislu vzgoje velikega kadra vojno tehničnih bojnikov ter kvalitetnega izboljšanja vseh obrambnih in vojnih sredstev. Slučen odgovor pripravlja tudi Anglija, o kateri zatrjujejo dobro poučeni krogi, da bo v kratkem razpolagala z najmočnejšim in najmodernejšim letalstvom. Torej: ne šte vilo, ampak kvaliteta.

Nemčiji ni bil ta odgovor nič kaj všeč. Mesto papirnatih protestov, ki so se v Berlinu pričakovali, in morda tudi želeli, je prišel udar z nečim, kjer se prične borba in tekmovanje v vojni tehniki in predvsem — denarju. Če bo pa Nemčija temu, zlasti slednjemu, dala, je vprašanje, ki zbujajo v krogih dobrih poznavalcev finančnih ozadij precejšnje dvome. Menda ne gledajo danes v Berlinu s tradicionalno ravnodušnostjo na te posledice, ki so si jih sami pripravili.

Pa tudi z drugim koncem palice, s katero so mahili okoli sebe, so prišle ne-prijetne in nepričakovane posledice. V Parizu se je te dni obnavljalo staro francosko-poljsko prijateljstvo. Rydz Smigly je šel na pot v Pariz mimo Nemčije in se je v ljubezni vračal preko Italije, kjer pa niso bili tega prihoda nič kaj zadovoljni, ker je ta smer vračanja poljskega vodje bila v Parizu točno in sporazumno dogovorjena. Razen tega pa je računati tudi z izboljšanjem doslej ne baš prijateljskih odnosov med Prago in Varšavo, kar menda tudi ni v nemških političnih računih.

Prvi korajži je sledil hud maček. Schacht, ki je nedavno bil v Parizu, je skušal pridobiti francoske vodilne kroge, da bi se ublažile dimenzije vojnih prijav. Zdi se pa, da ni Schacht v svoji misli uspel, da bi Francijo pridobil za popuščanje, ker so bile doslej v Parizu z Berlinom pretežno slabe izkušnje. V vseh krogih Francije pa prevladuje danes prepričanje, da je treba še pred no-

Evropa zee v Bratislavo in Topolčiany

BRATISLAVA, 12. septembra. Zasedanja Društva narodov v Ženevi, ki prične 18. t. m., se udeležijo vsi trije zunanji ministri Male antante dr. Krofta, Antonescu in dr. Stojadinović. Kakor se doznava, se bo po bratislavski konferenci in pred sestankom DN podal dr. Stojadinović v Pariz in najbrže v London. Danes ob 10.30 se prične konferenca zunanjih ministrov Male antante v Topolčianky v središču Slovaške, kjer se nahaja predsednik češkoslovaške republike dr. Beneš na letovišču. Konferenci bo predsedoval dr. Beneš. Danes bodo zunanji ministri Male antante pri obedu gostje dr. Beneša. Po današnji popoldanski konferenci se odpeljejo vsi trije ministri v Bratislavo, kjer se pričakujejo med 17. in pol 18. uro. Bratislava je vsa v čehoslovaških, jugoslovenskih in romunskih zastavah. Včeraj se je že otvorila konferenca novinarske Male antante. Na konferenci v Topolčianky se bo predvsem obravnavala reforma Društva narodov, vprašanje Srednje Evrope ter potovanje generala Rydz Smiglyja v Pariz. Komunikacije se bo objavil v ponedeljek ob 3. popoldne.

BUKAREŠTA, 12. septembra. Ob priliki razgovorov med predsednikoma vlad Tatarscom in Stojadinovićem so se napravili nekateri važni sklepi. Med drugim se je uredilo pomembno vprašanje oskrbe Jugoslavije z bencinom. Podpisal se je dogovor glede preskrbe jugoslovenske vojske, letalstva in mornarice z romunskim bencinom. Jugoslavija pa bo dobavila Rumuniji baker. Obravnavalo se je tudi vprašanje graditve mostu preko Donave.

Abdikacija nizozemske kraljice Viljemine

Amsterdam, 12. septembra. Nizozemska kraljica namerava abdicirati, čim se njena hčerka princesa Julijana poroči z nemškim princem Bernadom Lippe Biesterfeldom, s katerim se je te dni zaročila. Na ta način hoče nizozemska kraljica omogočiti, da se njena hčerka in prestolonaslednica lahko takoj okrona za nizozemsko kraljico.

Kardinal Pacelli k Hitlerju

RIM, 12. septembra. V vatikanskih krogih se potrjuje vest, da bo vatikanski državni tajnik kardinal Pacelli v najkrajšem času odpotoval v Berlin, kjer bo posetil Hitlerja in se njegovo potovanje spravlja v zvezo s protiboljševiško akcijo.

Ni bilo zarote proti Mussoliniju in kralju Zoguju

TIRANA, 12. septembra. Albanski Presbiter zanika vse vesti, ki so krožile v zvezi z bojašnim atentatom na kralja Zogu. Tudi se demantirajo vesti o baješnjem uporu v Albaniji.

LONDON, 12. septembra. Havas poroča: Italijanski poslanik v Londonu Grandi demantira vest, češ da je bila v Rimu odkrita komunistična zarota proti Mussoliniju in da so v zaroto zapletene visoke fašistične osebe.

V Madridu in Burgosu si želijo premirja

MADRID, 12. septembra. Havas poroča, da se ob diplomatičnem posredovanju vodijo pogajanja med vladama Madrida in Burgosu v cilju 10 dnevnega premirja. Predsednik madridske vlade Largo Caballero je vzel rok 48 ur, da se glede tega posvetuje z ostalimi člani vlade.

Nove portugalske komatije

LONDON, 12. septembra. »Times« poročajo iz Gibraltarja, da so po zanesljivih informacijah nastali v Lizboni ob ustju reke Tajo novi upori. Na neki križarki so navodno mornarji pobili vse častnike in nato bombardirali Lizbono. V nekaterih portugalskih vojaških posadkah so se vojaki uprli in pobili svoje častnike ter jih deloma zarobili.

LIZBONA, 12. septembra. Z zvezi z včerajšnjo naredbo, v smislu katere se uradništvu prepoveduje članstvo in simpatiziranje s komunističnimi idejami, je portugalski predsednik vlade Salazar apeliral na zapadne sile in opozoril na komunistično nevarnost. Dopisniku Hearstovega časopisnega koncerna je izjavil Salazar: »Že samo dejstvo, da so nekateri portugalski mornarji poskušali, da se polastijo vojnih ladij in se pridružijo nekemu rdečemu brodovju, dokazuje resno nevarnost formiranja rdečih mornaric iz vojnega brodovja drugih narodov. Radi te nevarnosti ni ogrožena samo Portugalska, ampak tudi Francija, Belgija, Nizozemska in Velika Britanija. Radi tega bo Portugalska na ponoven takšen poskus reagirala s tem, da bo popolnoma uničila vse takšne ladje.«

LONDON, 12. septembra. Telefonske zveze med Londonom in Lizbono so prekinjene. Semkaj so prispale preko Gibraltarja informacije o podrobnostih portugalskega upora, ki je izbruhnil na štirih portugalskih ladjah. Uporniki so ubili več častnikov, dve vojni ladji pa ste bombardirali Lizbono. Te vesti se potrjujejo.

vim Locarnom ustvariti iz francoske vojne sile sigurnega in zanesljivega garanta v uveljavljanju mirovne ideje v Evropi. Menda bo držala tista teza, ki pravi, da bo Hitlerjeva Nemčija šele spričo takšnega odgovora pripravljena podpisati novi Locarno.

Matična kulturna bilanca

Včeraj v petek dne 11. t. m. je sklicala Marib. Glasbena matica v društveni pevski dvorani v Unionu svoj redni letni občni zbor. Občni zbor je vodil zaslužni predsednik inšpektor g. dr. Poljanec Leopold. Iz njegovega predsedniškega poročila je odsevala vsa ona velika skrb, ki jo je posvetil kot večletni predsednik procvitu te glasbene ustanove, ki vrši zlasti v obmejnem Mariboru že od leta 1919 dalje poleg svojega glasbenega poslanstva tudi veliko narodno obrambno delo. Orisal je velike finančne teškoče, s katerimi se je morala boriti in se še bori Glasbena matica v Mariboru, medtem ko je na drugi strani morala držati učiteljski zbor na višini, ker je v interesu njene glasbene šole, da ima nastavljene samo dobre učiteljske moči. Glasbena matica šteje danes 336 članov.

Tajniško poročilo je podal radi odsotnosti društvenega tajnika g. Planinška Jožeta društveni predsednik. Iz poročila se zrcali vsa borba, ki gre v tem pravcu, da se Glasbena matica pripravi tisto mesto, ki ji po njenem poslanstvu pripada. V nizu številnih lepo uspešnih koncertnih prireditvev je Matica v preteklem poslovnem letu priredila velik koncert Verdijevega Requiemu.

Blagajniško poročilo je podal gosp. Merčun Maks, ki je svoje poročilo razčlenil v detaljne postavke, katerih končni pregled je sledeči: Splošni obračun za šolo in društvo izkazuje 130.834,27 Din dohodkov in 146.078,67 izdatkov, katerega primanjkljaj Din 15.244,40 je krit z društvenim imetjem. Glasbena šola pa izkazuje Din 129.450,84 dohodkov in Din 136.096,25 izdatkov. Poročilo gospodarja je podal g. Petrič Ludvik, ki je poročal, da ima društvo naloženega do sedaj v raznih instrumentih in drugih glasbenih potrebščinah za Din 170.000.— kapitala. Poročilo arhivarja (inž. Dev Šaša) je odpadlo. Za koncertno poslovanje je podal izcrpen referat marljivi g. Šetinc Ivan. Podčrtal je razveseljivo dejstvo, da v zadnjih letih narašča zanimanje občinstva za glasbeno umetnost. Poslovalnice so se posluževale vsi, tako, da izkazuje ista koncem letošnje poslovne dobe Din 2.979.— pribitka. Za založništvo pevskega glasila »Struna« je podal kratko poročilo društveni predsednik. V imenu pevskega odseka je poročal njegov predsednik g. Arnuš Janko, ki je očrtal razveseljiv dotok novih članov, katerih število je naraslo na 101. Matica je vabljena na Čehoslovaško, kamor se že pripravlja na turnejo. Za orkestralni odsek je spregovoril dr. Kac Leo. Orkester je za samostojne nastope prešibek, vendar zaznamuje stalen napredek in je v preteklem letu sodeloval pri Verdijevega Requiemu. Sledilo je poročilo o delovanju glasbene šole, ki ima nastavljenih več prvovrstnih glasbenih učiteljev in učiteljic. Glasbena šola šteje 93 učencev, med temi je novih 30. Po vseh podanih poročilih je predlagal rač. svetnik gosp. Štor Franjo društvenemu odboru razrešnico, ki jo je članstvo soglasno tudi sprejelo. Sprejeti proračun za leto 1936-37 kaže naslednjo sliko: predvideni dohodki Din 134.725.—, izdatki Din 164.028.—, primanjkljaj Din 29.303.— se krije iz podpor. Splošni proračun pa predvideva dohodkov Din 159.270, izdatkov Din 189.930 ter primanjkljaj Din 30.660,50.

Pri volitvah se je izvolil naslednji odbor: predsednik g. dr. Rudolf Ravnik, odborniki in namestniki: za pevski odsek Arnuš Janko, dr. Crnek, Rozmanova, Ber

Sokolske veste

Jesenski nastop mariborskega Sokolstva

V meddruštvenem odboru združene sokolske edinice Maribor matica, Maribor I, Sokol II, Pobrežje, Sokol Studenci in Tezno priredijo v nedeljo dne 20. septembra ob pol 15. uri na letnem telovadišču Sokola I. v Koseskega ulici letošnji meddruštveni telovadni nastop. Zbirališče Sokolov je v Narodnem domu, odkoder krene povorka preko državnega mostu na telovadišče. Pri nastopu sode-

luje tudi naša hrabra vojska. Ker je letošnji spomladanski telovadni nastop odpadel, se bo jesenski meddruštveni nastop vseh sokolskih telovadnih edinic vršil v tem večjem in pestrejšem obsegu. Po nastopu bo na vsem prostoru telovadišča velika ljudska zabava. Mariborčani! Pridružite se letošnji proslavi in manifestaciji sokolskega dela! Zdravo!

Domači razgledi

Povest o grošu in knofu

Na veliki skupščini CMD v Mariboru 8. t. m. smo iz ust družbinega predsednika čuli neverjetno vest, da vprašanje bivših učiteljev na nekdanjih šolah CMD v Trstu, na Muti in drugod, vprašanje priznanja in všteti njihovih službenih let na teh šolah s strani naših državnih oblasti stoji zelo neugodno in se je bati, da bo Državni svet razsodil njim v neprilog. Star cirilmetodarski idealist, ki je sedel poleg mene, se je zaprepasčen nagnil k meni in dejal: tako je, ponemčevalci naše dece uživajo od naše države polne pokojnine, so torej nagrajeni, idealisti, ki so mnogi žrtvovali deset in več let svojega življenja, da so rešili stotine in tisoče otrok svojemu narodu, pa so od svoje narodne države kaznovani!

toncelj ter namestnik Cvetko. Za orkester: ing. Ranc prof. Strniša, Gračner in namestnik dr. Kac Leo. Za stariše: Merčun, prof. Šilih in namestnik Žužek. Za kuratorij starišev g. nadsvetnik Škofič. Preglednika računov Novak in Sever. Naj starejši odbornik Glasbene mtaice gosp. Arnuš Janko se je nato s prav posebno toplim povdankom zahvalil v imenu društva g. inšpektorju dr. L. Poljancu za njegovo nesebično, res požrtvovalno delo. S ponovno zahvalo temu neumornemu delavcu je bil zaključen letošnji občni zbor ene najvažnejših ustanov našega obmejnega Maribora, ki stopa s tem v dobo novih uspehov.

Človek bi skoro ne mogel verjeti, da je sploh mogoče, da to v svojem bistvu tako enostavno vprašanje danes, ko poteka že osemnajsto leto Jugoslavije, še

vedno visi v zraku. Saj bi bil potreben samo nedolžen odstavek v finančnem zakonu, ki bi našim idealnim narodnim vzgojiteljem (kateri so se kljub vsemu pritisku v bivši Avstriji žrtvovali in šli za učitelje na šole CMD, mnogokrat v kraje, kjer je bil teror nemške ali pa italijanske ulice tako razdivjan, da si niso bili niti življenja varni!) dal malo zadoščenje za vse njihovo trpljenje in za vse njihove idealne napore s priznanjem službenih let na šolah CMD. Koliko težkih stotisočakov izmetavamo leto za letom za razne stvari. Ljudem pa, ki so po deset in več let vztrajali kot vzgojitelji otrok, kot buditelji in čuvarji narodne zavesti v mladini in v odraslih na najbolj vročih tleh, sredi bobnajočega ognja narodnih nasprotnikov, izpostavljeni zasmehu, zasramovanju, sovražstvu podvajanih nemškutarskih pouličnjakov, se odreka še vedno njihovo najprimitivnejše narodno pravo.

To je tembolj žalostno in obžalovanja vredno, ker imamo zlasti v naših krajih vse polno zgledov, da uživajo, na osnovi mirovnih pogodb in pa zakonov naše države, pokojnino od strani Jugoslavije ljudje, ki so svoičas na nemških šolah v naših krajih vršili najostudnejšo roboto s ponemčevanjem naše slovenske dece; ljudje, ki so se kot vzgojitelji udeleževali znanih pohodov nemških pouličnih tolpe v svoječasni nemški veletrdnjavih proti slovenskemu življu; ljudje, ki so pomagali razbijati slovenskim sodržavljanom okna in — glave; ljudje, ki so pozabili, da so vzgojitelji, in so sramotili svoje slovenske someščane ter jih ob

VSTAŠKI KARLISTI V BURGOSU

s svojim voditeljem Manuelom Fal Coudejem v sredini

vsaki priliki psovali z najgršimi izrazi. Daleč je misel, da bi se hoteli maščevati nad njimi, tudi jim prav nič ne zavidamo njihovih, končno za izvršeno službo priznanih pokojnin. Toda prav tako ne moremo razumeti, da bi naj ti ljudje bili od naše narodne države nagrajeni za vse, kar so zlega storili našemu narodu, naši idealni slovenski učitelji pa bi naj ostali kaznovani za svoj idealizem z izgubo vse one službene dobe, ki so jo s skrajno požrtvovalnostjo preživeli na šolah CMD.

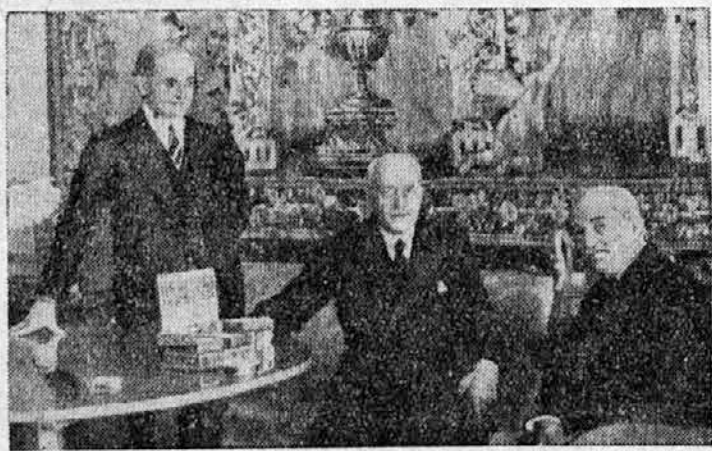
V metežu španskih boev

Smrt pogumnega francoskega novinarja na španskem bojišču

Poleg ostalih velikih pariških dnevnikov je poslal tudi dnevnik »L'Intransigeant« svojega dopisnika na špansko bojišče in sicer g. Guya de Traversaya. Dopisnik je pošiljal svojemu listu redno vsa poročila. Pred dvema tednoma pa je nenadoma utihnil. Uredništvo lista je smatralo ta njegov molk kot povsem umliiv, ker se poročevalci listov nahajajo nemalokrat v taki zmešnjavi in metežu, da do pisanja sploh ne pridejo. Iz tega vzroka ni smatralo uredništvo tega molka kot nekaj čudnega. Kljub temu pa je storilo uredništvo imenovanega lista vse korake da izve, kaj je pravzaprav s dopisnikom Traversayem. Prišlo je sporočilo, da je Traversay odpotoval z letalom na Balearsko otočje, da bi tam kaj prisostvoval napadu vladnih čet na Maiorco, kjer so bili vstaši zasidrani.

Uredništvo je še dolgo čakalo na dopise svojega poročevalca. Mesto poročil pa je uredništvo prejelo iz Majorce pismo, katerega pa ni pisal Traversay sam, temveč neki marquis de Zayas. V pismu sporoča uredništvu žalostno vest, da je Traversay padel na bojišču v vršenju svoje novinarske službe. Pismu so bili priloženi vsi dokumenti, ki jih je imel pogumni novinar pri sebi. Njegovega trupla še niso mogli najti. Obstoj pa samo še majhen žarek upanja, da je bil morda samo ranjen in da so ga morda neznano kam odpremili. Ker pa med francoskimi begunci, ki so bili vkrcani na francoske ladje, ni bilo poročevalce »L'Intransigeanta«, se je moralo uredništvo tega lista žal udati v žalostno dejstvo kratke vesti Reuterjeve agencije, da so Traversaya ubili vstaši.

OB XVII. KONGRESU FI DACA V VARŠAVI

Otvoritvi kongresa je prisostvoval tudi predsednik poljske vlade gen. M. Sladkovski, Kongres je otvoril predsednik mednarodne bojevnike federacije (Fidac) grof Van de Burch

K ŠPANSKIM BORBAM

Častniki proučujejo položaj po operacijski karti

E. C.

Izdajalec

Spomin iz Airike.

Bilo je 1853. leta. Moja četa je odšla v Sétif, da zaduši upor Kabilov, ki ga je organiziral neki fanatični voditelj, ki je bil znan pod imenom El Hadj Ahmed.

Tema. Stojim kot poveljnik častne straže komaj dvajset korakov od generalovega šotora. Nenadoma opazim poleg sebe Arabca, oblečenega v same cunje, ter se tembolj začudim, ker so dobile naše prednje straže strog nalog, da ne puste žive duše h generalovemu šotoru in naj ustrele vsakogar, ki bi skušal s silo prodreti.

»Ne odženi me, ako veruješ v Boga,« — mi reče, »prišel sem, da govorim s

tvojim voditeljem; k njemu hočem; k nikomur drugemu kakor k njemu.«

V glavo mi šine misel, ali ni to morda sam El Hadj Ahmed, ki se nam tako pokorava.

»Čuvajte tega moža,« rečem tovarišem, »grem h generalu.«

»General, neki Kabil želi govoriti z vami.«

»Kabil?«

»Da, general.«

»Kaj hoče?«

»Ne vem.«

»Kakšen človek je?«

»Smatram ga za voditelja, mogoče je celo sam El Hadj Ahmed.«

»Naj vstopi. Pokliči tolmača.«

Tolmača niso našli nikjer. Zato ga jaz nadomestujem.

»Gospod,« prične Kabil, »Tvojo vojsko že deli časa nadleguje in muči El Hadj Ahmed, nekdanji šejk Uled-Deradža, ki se je postavil na čelo upornikom. S čim ob-

daruješ človeka, ki ti preskrbi El Hadj Ahmeda in njegovo smalo (vas)?«

Prevedem njegove besede.

»Povej mi,« naroči general, ki mu oči zasijejo od veselja, »da je francoski namestnik velikodušen. Kar bo dotični zahteval, mu dam. Dali so mi popolno oblast.«

»Človek,« začne zopet Kabil, »ki bo predal v tvoje roke El Hadj Ahmeda in njegovo smalo, stoji pred teboj. Jutri opolnoči zberi 300 konjenikov in 500 pešcev. Sam bom vodil tvoj oddelek. Pojutrišnjem ob zori bo El Hadj Ahmed in njegova smala v tvojih rokah.«

»Kdo si?« vpraša general.

»El Hadj Ahmedov zet.«

»Kako si prišel sem?«

»Allah me je čuval. Priplazil sem se mimo straž.«

General začne sukati brke, v obeh pa se mu užigajo strele.

»Nadaluj z izpraševanjem Kabila.«

»S čim jamčiš za svojo obliubo?«

»S svojo glavo.«

»Kako nagrado zahtevaš?«

»Ali me varuješ tu s svojo častjo? Slišal sem praviti pri Kabilih, da noben Rumi, ki priseže na svojo čast, še ni prelomil prisege. Priseži mi torej na svojo čast, da me, ako mi ne izpolniš, kar želim, pustiš svobodno oditi.«

»Prisegam ti na svojo čast,« reče general, »Če pa je to, kar boš zahteval, odvisno od mene, ti obljubljam, da tudi prejmeš.«

»Oh! moj general. Seveda je v vaši moči« odgovori Kabil v najboljši francosčini s spremenjenim glasom ter stopi dva koraka naprej. »Za vas je malenkost, za mene pa življenje.«

Ko zasliši general, da govori v našem jeziku, mu osorno preseka besedo:

»Saj si pravi pravcati Francoz.«

(Dalie sledi)

* Z besedo »El Rumi« nazivajo Arabci vsakega kristjana, a tudi vsakega Francoza. Tu je treba vzeti njen drugi pomen.

Mariborske in okoliške novice

Odkritje starega rimskega vodovoda na Dravskem polju

Te dni je kopal univerzitetni profesor dr. Balduin Saria na črti Fram - Hodoše. Pri tem je izkopal v Brezuli ostanke rimskega vodovoda, ki mu je v sledovih segal do vasi Braunšvajk na Dravskem polju. Odkriti vodovod rimski je izhajal od današnjega »Zlatega studenca« v Framu, ter je nato šel v ravni liniji do današnje Hajdine. Obstoja je iz kanala, ki je bil širok 60 cm, globok pa 45 cm. Na vsaki strani ob kanalu pa je bil 45 cm debel zid. Izkopavanja se zaenkrat ne bodo nadaljevala.

Kam pa idemo?

V Razvanju bo 13. tm. veliko narodno slavlje, ki ga priredi sokolska četa. Pester spored, godba na pihala. Sodeluje pevsko društvo »Jadran«. Pridite!

Novoustanovljeni S. K. »Pohorje« v Radvanju priredi 13. tm. vinsko trgatv v gostilni Šunko v Zg. Radvanju. Športniki in ljubitelji sporta pristočno vabljeni!

Jutri vsi na Pobrežje na veselico »Pecurina« v vseh prostorih gostilne Renčelj. Vabi odbor.

Na nedeljski izlet Društva gluhonemih v Mariboru v Košakih, gostilna Koren 13. t. m. s prosto zabavo (v slučaju slabega vremena 20. tm.) vabi odbor.

Koncert gasilna Merdaus, Koroška 172 v soboto in nedeljo.

K žegnanju v Ruše jutri 13. tm. vozi avtobus iz Glavnega trga ob 10. uri. Povratek iz Ruš ob 11.30.

V nedeljo. 13. septembra priredi moto sportni klub »Pohorje« izlet v Ptuj k cestni dirki. Vabljeni vsi člani in prijatelji moto-sporta. Start na Trgu svobode ob pol 13. uri. Začetek dirk ob 14. uri

Jutri občini zbor Zveze Maistrovih borcev bo ob 10. uri v Narodnem domu.

Gostilna Krempf, Radvanje, pojedina fa zanov, domače pečenice, izvrstna vina, Tscheligijevo pivo.

Podporno društvo paznikov moške kaznišnice v Mariboru priredi vrtno veselico dne 13. septembra 1936 v gostilni Veber na Pobrežju. Začetek ob 15. uri; vstopnine ni. K obilni udeležbi vpljudno vabi odbor.

Nedeljo vrtna veselica gostilna Weber, Pobrežje.

„ELEKTROINSTALACIJA“

kone. elektrotehniško podjetje
Pinterič Pavel, Maribor
Vetrinjska ul. 22 na dvor. tel. 27-14 izvršuje vse v to stroko spadajoče instalacije, popravila, dobava elektroinstalacijskega materiala, žarnic, motorjev itd. po brezkonkurenčnih cenah.

O tem in onem

Čehoslovaški tekmovalci skozi Maribor. Pri svojem povratku v domovino so se čehoslovaški vojni tekmovalci, ki so se udeležili maloantantinih vojaških tekmovalnih, ustavili danes zjutraj v Mariboru ter si pod vodstvom poveljnika mariborskega vojnega okroga g. polkovnika Petroviča ogledali mariborske zanimivosti, ki so jim zelo ugajale. Odpotovali so z vlakom ob 9. in jim je vojaška godba svirala v slovo, h kateremu so se polnoštevilno zbrali častniki marib. grnizije.

Smrtna kosa. V 45. letu starosti je umrl v splošni bolnišnici vpokojeni pismonoša Franc Jug, stanujoč na Slomškovem trgu 14. Blagi pokojnik je bil pri vseh svojih stanovskih tovariših priljubljen radi odkritega značaja, ljubeznivosti in ustrežljivi vosti, ki jo je kazal napram vsakomur. Bil je vrl narodnjak in mož poštenjak. Časten mu spomin, žalujočim naše toplo sočutje.

300 — 40. V tukajšnji železniško obrtno šolo, o čemer smo že poročali, je bilo sprejetih 40 reflektantov. Naval mladine v to šolo je bil izreden. Prosilcev je bilo namreč 300.

Dar. Mesto venca na grob pokojni gospe Baumeistrovi je daroval trgovec g. Bernhard Adolf marib. gasilski četi Din 200.

Spremembe pri spalnih vozovih. Tujskoprometna zveza »Putnik« v Mariboru nam sporoča: Spalni voz Beograd-Jesenice, vlak št. 10/9, bo ukinjen 14. septembra, spalni voz Zagreb-Sušak, vlak št. 316/315, 3. oktobra, spalni voz Graz-Split, vlak št. 1002/1001, 14. septembra, Zagreb-Split, vlak št. 1010/1009, bo od

Kino

Kino Union. Danes premiera grandioznega filma »Taras Bulba«, legenda iz ruskega življenja.

1. novembra dalje v prometu le do postaje Vrhovine-Plitvička jezera, spalni voz Sarajevo—Doboj bo ukinjen 15. septembra, Mostar—Dubrovnik, vlak št. 5/6 15. septembra, Gračac—Split, vlak št. 1002/1001 14. septembra.

Petnajstletni jubilej Prostovoljne gasilske čete v Studencih je minil. Potek slavnosti je bil kljub neugodnemu vremenu v vsakem pogledu sijajen in zadovoljiv. Za to smatra poveljstvo Prostovoljne gasilske čete v Studencih kot svojo dolžnost, da se na tem mestu cenj. prebivalstvu v Studencih kakor tudi vsem, kateri so pripomogli k tej uspeli slavnosti najtopleje zahvali s prošnjo, da ohrani četi tudi nadalje vso dosedaj izkazano naklonjenost. Posebej se zahvaljujemo vsem onim, ki so s svojim sodelovanjem in delom četi pomagali. V prvi vrsti omenjamo g. inž. Friedaua; ki je poklonil avtomobil in si stem stekel nevenljive zasluge. Tvrdka Pergler je izdelala načrt za avto, po katerem je bilo vse delo izvršeno. Tvrd-

Putnikovi izleti z avtokacom

JESENSKI PROGRAM

17.—18. septembra	Maria Zell	Din 200.—
29.—30. septembra	Grossglockner, Salzburg .	Din 380.—
2.—7. oktobra	München preko Grossglocknerja	Din 690.—

Informacije in prijave, najugodnejša nabava valut

PUTNIK

of. pot. biro CELJE menjalnica MARIBOR

ka »Ruda« (lastnik Stanko Koton, Maribor, Frankopanova ul.) je zastoj opravila poniklovanje posameznih delov; mizarski mojster g. Rusl je brezplačno oskrbel vsa mizarska in strojna dela. Ne smemo pozabiti še kumice gospe inž. Zore Friedauove, gđe. Julijane Hartbergerjeve, gospe Roza Omulečve in gđe. Katarine Turnškove za prijazno človekoljubno sodelovanje. Vsem gori navedenim ponovno izrekamo najpristranejšo zahvalo. — Ker se radi slabega vremena ljudska veselica ni mogla vršiti, se ista vrši jutri v nedeljo, dne 13. t. m. na travniku g. Pezdikeča. — Poveljstvo Prostovoljne gasilske čete Studenci.

Dramatska šola se otvori v začetku okt. pod vodstvom glavnega režiserja J. Koviča. Predavanja bodo teoretičnega in praktičnega značaja, upoštevajoča vse strokovne panoge, ki se tičejo gled. umetnosti. Da bo omogočen pouk tudi znanjim udeležencem, odnosno diletantskim društvom, bo pouk ob nedeljah in praznikih od 9. do 13. ure. Prijave sprejema gled. blagajna ali pa na stanovanju g. Koviča, Gregorčičeva 26 I., kjer se dobe vse informacije.

Konec kopalne sezone. Kopalna sezona v kopališču na Mariborskem otoku se s ponedeljkom 14. tm. zaključa. Avtobusna proga se s tem dnem ukine. V slučaju lepega vremena je do nadaljnjega dovoljen obisk in kopanje na otoku proti normalnim pristojbinam.

Kakšno vreme se nam obeta. Današnja dunajska vremenska napoved pravi: Mirno, jesensko vreme, na višinah jasno, v nižinah jutranja megla, podnevi jasno.

Poceni meso. V ponedeljek 14. t. m. se bo prodajalo od 8. ure naprej na stojnici

SREČKE DRŽ. RAZR. LOTERIJE SO DOSPELE! Interesenti jih dobijo v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Gosposka ul. 11.

Železne zločlive

Železne otroške postelje, žične vložke dobavlja najceneje FR. NOVAK Vetrinjska 7 Telefon 29-05 Koroška 8

za oporečeno meso pri mestni klavnici 40 kg telečjega mesa po Din 6 za kg, največ 2 kg na osebo.

Privatna plesna šola »Simončič« začne s plesnimi novostmi sezone 1936-37 za vse tečaje 1. okt. Pojasnila dnevno Gosposka 20 I.

Otrokova smrt v potoku. Ko se je zidarski pomočnik Štefan Sariaš iz Črenšovcev podal na delo, se je njegova žena podala k trgovcu, da bi nakupila življenjske potrebščine. Doma je pustila svojega 16 mesecev starega sina Ivana, ki se je v odsotnosti starišev splazil k bližnjemu potoku. Najbrže je otrok izgubil ravnotežje ter strmoglavil v 35 cm globoki potok. Ko se je mati vrnila, je zaman iskala sinčka in ga je šele po daljšem iskanju našla v potoku mrtvega. Zadevo so orožniki prijavili državnemu tožilstvu in se bodo morali stariši zagovarjati pred sodniki radi nezadostnega nadzorstva nad otrokom.

Vlomilci na deželi. V stanovanje učitelja Friderika Majcena na Mariji Snežni so vdrl vlomilci ter odnesli vso posteljnino, obleke in druge predmete v vrednosti nad 2000 dinarjev. Posedniku Ivanu Kudru v Gačniku pa so še neizsledeni tatovi odnesli iz kurnika 6 lepih puranov v vrednosti okoli 400 Din.

Rokomavhi na pohodu. V Barji dal v občini Košaki pri Mariboru so v noči na petek vlomili doslej še neznan rokoma vli v trgovino Franca Rudla ter odnesli razno predvsem manufakturno blago, ter cigarete in tobak v vrednosti okoli 3000 dinarjev. Vlomilci so tudi izropali

Razne vesti

RAZPUST OKROŽNIH ODBOROV OBRTNIŠKIH ZDRUŽENJ.

Banska uprava je z odlokom z dne 10. t. m. razpustila Okrožne odbore obrtniških združenj v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu.

OBČINSKE VOLITVE V DRINSKI BANOVINI.

Sarajevski ban je za 8. novembra razpisal občinske volitve v Drinski banovini. Volili bodo tudi v onih občinah, kjer so bile po volitvah l. 1933 že kakšne domačinske volitve.

MRTVI MLADENIČ — KROTI KAČE.

Londonski listi poročajo o redkem dogodku, ki se je pred nedavnim pripetil v Indiji. Že pred dvema letoma je ugriznila kača 9letnega dečka nekega trgovca v Alahabadu. Deček je podlegel zastrupljenju in so ga pokopali. Te dni, to je točno po dveh letih, pa je šel trgovec po alahabadskem trgu, kjer je s se prav posebno pozornostjo opazoval razne krotitelje kač, ki so prikazovali svojo tovrstno umetnost številnim radovednežem. Med temi krotitelji kač je trgovec nenadno odkril svojega sina, ki ga je že davno smatral za mrtvega. Pa tudi sinko je spoznal očeta in je brez obotavljanja pritekel k očetu. Krotilci kač so bili pozvani pred sodišče, kjer so izjavili, da so mrtvega dečka izkopal iz groba in ga zopet obudili k življenju. Izrekli so tudi prepričanje, da pripada sin — po oživiljuju njim in ne očetu. Oblasti so sedaj na delu, da razjasnijo ta res edinstveni in zagonetni slučaj.

Putnikove novice

Važno za potnike za Avstrijo. Vsem onim, ki potujejo za krajši čas v Avstrijo na podlagi avstrijske izletniške vize, priporoča Tujskoprometna zveza v Mariboru, da si nabavijo avstrijsko vizo že pred odhodom vlaka pri avstrijski policijski ekspozituri na glavnem kolodvoru v Mariboru, da se na ta način preprečijo zamude vlakov pri odhodu, ki jih povzroča številno izdajanje avstrijskih turističnih viz. Izletniška viza se lahko nabavijo tudi že nekaj dni pred potovanjem ter stane 2 šilinga.

Zanimiv izlet s Putnikovim avtokarom v Avstrijo in Nemčijo. Großglockner - Innsbruck - München - Salzburg od 2. do 7. oktobra 1936. Din 690. 1. dan: Maribor - Celovec - Beljak - Spittal - Dölsach - Heiligenblut; 2. dan: Heiligenblut - Franz Josefs Haus - Hochtor - Fuschertörl - Edelweißspitze - Paß Thurn - Kitzbühel - St. Johann - Innsbruck; 3. dan: Innsbruck - Seefeld - Garmisch - München; 4. dan: Bivane v Münchenu; 5. dan: München - Chiemsee - Traunstein - Salzburg; 6. dan: Salzburg - Wolfgangsee - Bad Ischl - Pötschen Paß - Bad Aussee - Liezen - Bruck - Graz - Maribor. Vse podrobnejše informacije daje in pravočasne prijave sprejema »Putnik« v Mariboru, Aleksandrova 35, tel. 21-22 in 21-29.

Novice z Mureskega polja

Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. se je vršila pri Mali nedelji na svečan način. Na predvečer rojstnega dne je Sokolska četa zažgala velik kres, ki se je videl daleč naokrog ter oznanjal, da je jutri rojstni dan našega kralja. Sodelovala je tudi sokolska godba. Naslednjega dne, to je na kraljev rojstni dan, se je sokolska četa v krojih z godbo na čelu, ki so se ji pridružili tudi gasilci, podala k službi božji. Po maši pa je bila proslava v društveni dvorani, ki so ji prisostvovali tudi gasilci in mnogo drugega občinstva. Krasen govor na vse Sokolstvo, gasilce in drugo občinstvo je imel starosta br. Čeh.

Oseba vest. Za banovinskega kmetijskega svetnika sreskega kmetijskega referenta pri sreskem načelstvu v Ljubljani je imenovan inž. Ivo Zupanič, doslej direktor banovinske kmetijske šole v Grmu pri Novem mestu.

Zadnje telefonične vesti

Francosko-španska meja hermetična zapeta

PERPIGNAN, 12. septembra. V Kataloniji in vzdolž francosko-španske meje se opažajo posledice napetosti, ki je nastopila med pariško in madridsko vlado radi tega, ker vztraja Pariz navzlic madrid. prošnjam na načelu nevtralitete. V teku včerajšnjega dne so bili vzdolž francosko-španske meje konflikti in je Francija špansko mejo hermetično zaprla. Iz Katalonije poročajo, da so anarhisti dejanski gospodarji Barcelone, kjer je dnevno 60 oseb ustreljenih radi označbe in obtožbe »buržujstva« in »velezdaje«.

Vstaška vlada izganja inozemske dopisnike

LONDON, 12. septembra. Vstaška vlada v Burgosu je izgnala poročevalca londonskih listov »Times« in »Morningpost«, ker sta v svojih poročilih označevala madridsko vlado kot legalno. Inozemskim poročevalcem so sporočili, da bo vsak moral pred sodišče, kdor bo v poročilih proti vstašem pristranski.

Vodja francoskih komunistov v Moskva

PARIZ, 12. septembra. Vodja komunistov Henry Thorez se je z letalom odpeljal preko Varšave v Moskvo, da dobi nova navodila za zrevolucioniranje francoskih mas.

V Nemčiji uvajajo nakaznice za življenske potrebščine?

BERLIN, 12. septembra. Pomanjkanje raznih življenskih potrebščin in drugih predmetov je dalo raznim merodajnim krogom povod, da so začeli razmotrivati vprašanje uvedbe nakaznic za življenske potrebščine. V ministstvu za kmetijstvo se vrše medtem že konference za uvedbo nakaznic za meso, mast, maslo, jajca in milo. Končna odločba pa bo izrečena šele po povratku gospodarskega ministra g. dr. Schachta v Berlin in po zaključku strankinega kongresa v Nürnbergu.

V Južni Ameriki živi posebna vrsta mravelj, ki si kopljejo podzemne rove in sicer v dolžini do 4 kilometrov.

Rusko cesarstvo je obsegalo pred svetovno vojno šestino celotne zemeljske površine.

K ŠPANSKIM BORBAM

Milčniki madridske vlade v borbeni liniji pri San Sebastijanu.

Iz življenja in sveta

Kako je mlada Slovenka pobegnila iz harema

Sodišče v Tetovu se je nedavno bavilo z žalostno zgodbo 20letne Slovenke Amalijs Černoglavove, ki je več let služila v Beogradu, pred dobrim letom pa je zaupala svojo usodo nekemu Arnavtu iz tetovske okolice. Mož jo je snubil in pripovedoval ji je, da ima doma lepo posestvo. Amalijs je šla z njim in znašla se je pod strogo stražo v haremu. Oblekli so jo po turško in doigo časa se ni smela giniti iz sobe. Mož jo je prisilil, da je sprejela mohamedansko vero in v Tetovu sta se po mohamedanskem obredu poročila, ko je mož prej obljubil, da bo kot njegova prava žena uživala vso svobodo in pravico kot gospodinja na njegovem domu. Po poroki pa so za Amalijs napočili še hujši časi in prepričati se je morala, da je mož lagal, ko je pripovedoval o svoji lepi domačiji. V

liši so ji neke druge ženske, o katerih sploh ne ve, kaj so, nalagale najnapornejše delo. Pred nedavnim je Amalijs iz harema zbežala in več dni se je potikala po gozdovih in njivah okolice. Edina njena hrana je bila turščica. Vsa obupana si je prizadevala priti do kakega večjega kraja in naključje je hotelo, da je srečala nekega mohamedanca. Ko mu je razložila svojo žalost, jo je mož povedel na svoj dom, jo tam okrepčal, njegova žena je ubožico oblekla in potem so jo odvedli pred sodišče, da bi lučili zakon, ki je bil nepravilno sklenjen. Ko sta Amalijs in njen rešitelj čakala v predsobi sodišča, je pridivil njen mož z nožem v roki. Spremljevalec Amalijs mu je nož izbil iz rok in poklical na pomoč uslužbenca.

Kralj prodaja svoje kraljestva

V angleških listih je bil objavljen oglas: »Prodaja se otok Lambay ob vzhodni obali Anglije. Lastnik otoka ponuja kupcu kraljevski naslov. Cena 16.000 funtov šterlingov.« Podrobnejša pojasnila daje bivši kralj tega otoka Martin Harman, ki je pravkar prišel iz ječe. Zdej išče kralj Martin I. svojega naslednika. Martinovo življenje je bilo kaj burno. Po poklicu je bil trgovski pomočnik, marljiv in varčen. Prihranil si je lepo premoženje in lahko bi bil mirno živeti, da ni bil tako častihlepen. Nekega dne je izvedel, da je na prodaj otok Lambay, katerega prebivalci imajo pravico do svojega vladarja. Harman je kupil otok in postal moder in dober vladar, kakršen je bil tudi v trgovini. 50 prebivalcev otoka, sami kmetovalci in ribiči, mu je prodajalo ves pridelek in vse

nalovljene ribe po zelo nizkih cenah. Harman je vse pošteno plačeval in tako so bili vsi zadovoljni. Naposled so ga hvaležni otočani proglasili za kralja. Martina I. V začetku je šlo vse gladko, toda kmalu se je oglasila v Harmanu častihlepnost. Začel je kupiti zlatnike s svojo podobno, kar pa nasega v pravice Anglije, odkoder so mu takoj namignili, naj ne dela takih neumnosti. Kralj Martin pa se za svarilo ni zmenil. Posledica je bila, da so prispeli na otok štirje orožniki, ki so častihlepnega moža prišli in odvedli v London. Za protizakonito kovanje denarja je bil obsojen in to mu je seveda onemogočilo nadaljnje vladanje. Zdej prodaja svoj otok obenem s kraljevskim naslovom.

Vse šolske knjige in potrebščine kupite najugodnejše pri nas. Gg. državni nameščenci zahtevajte v Nabavljalni zadrugi nakaznice. Zlata Brišnik, Slovenska ul. št. 11.

Dijaški internat Legat, Maribor, Vrazova ulica 4.

STRELA JE ODKRILA VEČMILJONSKI ZAKLAD.

Po vestih iz Prage je bil na nekem kmečkem posestvu pri Vranovu v bližini Prage prav po naključju odkrit zaklad zlata in dragocenih kamnov, ki izvira še iz 30 letne vojne. Ob neki nevihti je udarila strela v nek peščeno-kameniti kip in ga razbila na drobne kose. Ta kip je stal že od nekdaj na tem posestvu in je bilo začudenje nemalo, ko so iz drobcev razbite figure leteli zlatniki in zlate verižice. Podrobnejša preiskava je dognala, da je bila v kipu posebna cinkasta posoda, ki je vsebovala vse te zaklade. Ob tej priliki so našli zlate in srebrne veri-

žice, zaponke in dele orožja, prstane, zlatnike in srebrnike ter dragocene dragulje. Zaklad predstavlja vrednost nekaj milijonov in je poleg tega neizmerno zgodovinske vrednosti. Uradna komisija bo na podlagi teh predmetov lahko ugotovila, iz katere zgodovinske dobe izvirajo.

Zagonetna smrt upravnika olimpijske vasi.

V olimpijski vasi v Berlinu se je dogodila te dni velika tragedija. Kapetan Firstner, kateremu je bila izročena uprava olimpijske vasi, je tako nerodno ravnal s svojim revolverjem, da se mu je v roki sprožil. Kapetan Firstner se je na licu mesta zadet po kroglji lastnega samokresa zgrudil mrtev na tla. Govori se, da je Firstner izvršil samomor. Že za časa olimpiade pa je dobilo nemško časopisje nalog, da ne omenja več Firstnerjevega imena. V zvezi s tem se sedaj trdi, da so kapetanu Firstnerju prišli na sled glede njegovega židovskega pokolenja.

V kraljestvu filma

Taras Bulba

Kino Union je bil včeraj kakor mravljišče. Občinstvo je gomazelo v množici okoli kina in ob Cafovi ulici. Senzacija dne včeraj v unionskem kinu se predvaja sloviti film »Taras Bulba«. Ljudje so hvaležni gazdi Valjaku za vse številne lepe, krasne filme, ki jih nudi Mariborčanom. G. Valjak strokovnjaško ume svoj posel. Na hito polni kino ob včerajšnji premieri mu je bil najlepše zadoščenje.

Taras Bulba! Slovit kozaški junak z levim srcem, široko dušo in vendar nežnimi občutki do obeh ljubljenskih sinov. Silovita kozaška narava, ki je v tem kozaškem poglavarju, prenese tudi to, da umrli lastnega sina Andreja, ki se, gnan po ljubezni do Marine, hčerke kozaškega sovražnika in poljskega plemenitaša Zemnickega, katerega grad kozaki oblegajo, poda po skrivnem rovu v grad in o-

stane pri Poljaki, pa ga kozaki potem ujamejo. Ni ga menda bilo v kinu očesa, ki bi ne bilo orošeno s solzami, ko oče ustrelil lastnega sina. Ves ta staroruski legendarni svet, ki ga je slavni Gogol opisal in orisal v istoimenskem slavnem romanu, vstaja gledalcu pred očmi v vsem čarobnem junaštvu in legendarni hrabrosti, ki odlikuje sinove širokih ruskih ravni.

V impozantni sceneriji, mojstrski režiji in vseh mogočih sredstvih najsodobnejše filmske režije je zamišljen ta film iz legend in povesti slavne ruske zgodovine. Pri tem filmu sodeluje moštvo najslavnejših in najbolj znanih filmskih zvezdnikov in zvezdnic, ki nastopajo v tem do skrajnosti napetem in s srditimi boji prepletenem kozaško poljskem okolju. Že sami imeni Harry Baur in Deniel Darioux pomenita več kakor še toliko besed o tem filmu, ki je zmagovalno šel po vseh centrih Evrope. Gazda Valjak je poskrbel, da si ga lahko tudi Mariborčani ogledajo. Kozaški ples, kozaška bojevitost in bor-

benost. Njihova taborišča. Življenje na dvoru poljskega plemenitaša. Lakota v obleganem gradu poljskega grofa Zemnickega. Vojne priprave na poljski in kozaški strani. Topovi, sulice, meči. Sijajna kozaška zvižaja so vozovi, natovorjeni s senom, ki spominjajo na zgodbo o trojanskem konju. Vse to se v čudoviti slikovitosti, pestrosti in zaporednosti spaja v mogočen preizvod filmske industrije, ki doživlja s tem filmom svoj veliki triumf. — Legendarni okolje. Najlegendarnejša pa je smrt tega kozaškega silaka in poglavarja Tarasa Bulbe. S pipo v ustih umira, potem ko določi svojega drugega sina Ostapa za svojega naslednika z naročilom, da »ve, kaj mu je storiti«. Noče umreti kakor »baba«. Stoji in v junaški pozi prehaja na drugi svet ob prepevanju kozaških vojnihih popevk.

Sredi teh srditih kozaško poljskih borb pa gre nežnost ljubezni, ki družji že iz kijevskih dijaških let hčerko poljskega plemenitaša grofa Zemnickega in sina pomenega kozaškega voditelja Tarasa Bul-

be. Marina in Andrej! Nerazdružljive so njune vezi nežnih občutkov in tople ljubezni. Spomini na dijaška kijevska leta ne minejo in se pozivijo v trenutku, ko se Andrej s svojim očetom in kozaško vojsko znajde pred oblegano trdnjavo pri kozakih osvojenega grofa Zemnickega. Za zidovi oblegane trdnjave pa drhtijo nepotolažena ljubezenska čustva mlade poljske plemenitašnje Marine. Ta vez je tako močna, da se mladi Andrej poda po skrivnem rovu v poljski grad, kjer ostane. Zaman roti Marina Andreja, naj ne gre v boj proti Kozakom, ki se bodo radi njegovega izdajstva nad njim kruto maščevali. Andrej gre v boj šele potem, ko je preostala še zadnja četa. Njegov oče Taras ga od daleč spozna in naroči Kozakom, da ga oddvojijo od Poljakov in prepeljejo pred »Črno steno«, kjer lastni oče s strelom obračuna s sinom-izdajalcem. Pretresljivo ginljiva žalost! Pojdite te dni v kino Union! Veliko zanimivega, lepega in pretreslivega boste videli.

S cesarskega prestola v blaznico

6

Na kakšno pomoč od strani brata Franca Jožefa I. sploh ni mislil. Maksimilijan ga ni sovražil, toda zato je dobro vedel, da ga Franc Jožef I. iz razlogov neutemeljenega strahu mrzi in sovraži, kakor je sovražil sploh vsakogar, ki ni delal po njegovi volji. Tudi tragika njegovega sina edinca prestolonaslednika Rudolfa je šla na rovaš Franca Jožefove trimoglavosti in trdosrčnosti. Maksimilijan je pričakoval rešitve samo od svoje ljubljene žene, za katero ni vedel, da se nahaja v »pri silnem jopiču«.

Vznemirljivi dnevi so potekali v enoličnosti in dolgočasnosti. Papeževa diplomacija je štela ure, kedaj se bosta pojavila v Rimu grof Flandrijski in grof Bombelles da odpeljeta mlado ženo iz Rima ter jo rešita nadaljnjih skrbi in brig. Papeževa okolica ni pokazala mnogo smisla in usmiljenja za nesrečno cesarico.

Pri cesarici se stalno mudi samo gospa Del Barrio. Ona mora pred cesaričinimi očmi v njeni sobi na mali špiritovski ku-

hati jedi in od vsake jedi vzeti spričo nje del jedi in ga zavžiti. Tri žive kokoši so privezane ob nogi stolice, cesaričina spremljevalka Del Barrio ji mora spričo

POGLED NA VERA CRUZ

cesarice klati, rezati in kuhati. Toda to še ne zadošča. V cesaričini sobi se nahaja tudi mačka, ki mora prva poskusiti vsako jed, ki se predloži cesarici. Sele ko opazi, cesarica, da se mački nič ne pripeti, se dotakne jedi.

Ves dan je cesarica zaposlena s sestavljanjem in pisanjem raznih »dekretov«. S temi »dekreti« odpušča poedince iz svo-

jega spremstva (radi izdajstva in poskusa umora). Ko pa postane cesarica žejna, jo mora njena spremljevalka Del Barrio peljati na kakršenkoli rimski javni trg, da se cesarica napije vode iz javnega vodnjaka.

Cesaričino stanje je iz dneva v dan slabše. Sploh ne more nič več spati, živeti v stalnem strahu, da jo bodo v snu umorili. Sprehaja se iz sobe v sobo, ne more nikjer obstati in se sedaj tiho, potem zopet glasno, pomenkuje sama s seboj.

Tudi lepota izginja.

Bolezen in duševne muke brišejo lepe poteze na obrazu 26 letne cesarice. V par dneh se je postarala za cela desetletja. Nemir, plah, nezaupen je njen pogled. Obraz prevzame bledikavost. Mlada cesarica popolnoma zanemarija svojo zunanost in ne prinese, da jo česejo. V vsakem glavnem zobcu vidi morilski bodež. Njena prijateljica in spremljevalka gospa Del Barrio je popolnoma izčrpana in na koncu vseh svojih moči. Prebдела je noč za nočjo in nikogar ni, ki bi jo zamenjal. Šarlota ne trpi nikogar drugega v svoji okolici razen nje.

(Dalje sledi.)

Sportno gibanje

Mariborski klubi se pripravljajo za prvenstveno tekmovanje. Kakor smo poročali, se pričnejo dne 20. t. m. prvenstvene tekme LNP. Jutri, je pravzaprav zadnji dan, da preizkusijo klubi svoje moči. V to svrhu bosta ISSK Maribor in SK Slavija odigrala prijateljsko tekmo, ki se bo pričela ob 16. na igrišču bivše SK Svobode. SK Rapid pa bo potoval v Varaždin, kjer se bo srečal s tamkajšnjo Slavijo.

Finalna tekma za srednjeevropski pokal med praško Sparto in dunajsko Austro se bo vršila jutri v nedeljo v Pragi. Potek tekme, ki se prične ob 16., bo prenašala dunajska radijska oddajna postaja.

Kaj je s SK Ljubljano? Vodstvo SK Ljubljane je pred dnevi prejelo pismo, v katerem šestorica igralcev, in sicer Žitnik I., Jug I., Slapar, Lah I. in II. ter Sočan odpovedujejo aktivno sodelovanje v klubu. Ta nenadna odpoved je vsekakor neugodna radi tega, ker je SK Ljubljana tik pred prvenstvenimi nastopi. Kaj je temu vzrok, se še ne ve.

Ptujske novice

Težka cestna nesreča. Kakor smo poročali, se je trgovec in občinski odbornik Martin Vrabel dne 6. tm. nevarno ponesrečil; padel je v Ragoznici pri Ptujju z motornega kolesa tako nesrečno, da je obležal z nevarnimi ranami na glavi nezavesten. Nemudoma so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer se trudijo zdrav-

niki, da ga ohranijo pri življenju. Vrabel pa še je vedno v globoki nezvesti.

Meroizkusni urad v Ptujju. Za uradovanje v mesecu oktobru, novembru in decembru t. l. pri postaji za kontrolo sodov v Ptujju so določeni naslednji dnevi: oktobra, dne 20., 21., 22., 23. in 24.; novembra, dne 16. in 17., decembra dne 17. in 18.

Tezenske novice

Proslava rojstnega dne Nj. Veličanstva Kralja Petra II. se je vršila na pobudo Sokolskega društva skupno s Strelsko družino izredno svečano. Do 11. ure so se vršile strelske tekme sokolskega in strelskega naraščaja. Ob 11. uri se je zbrala v pritličnem razredu osnovne šole množica Sokolov in strelcev, naraščaja in dece. Slavnostno sejo je otvorila godba s sokolsko koračnico pod vodstvom učitelja br. Lojzeka Haberja. Br. starosta Špes Franjo ml. je pozdravil v imenu obeh društev vse prisotne, nato je društveni prosvetar br. Luknar Jovoril o pomenu slavlja. Vrstile so se primerne deklaracije učenke Vide Marinove, čitanje pro glasa SKJ in godbene točke. Slavnostna seja se je zaključila s himno »Hej Slovani«. Popoldanska prireditev na letnem telovadišču se ni mogla vršiti in bo to nedeljo. Pod streho v šotoru pa so se vendar zbrali funkcionarji obeh društev in številni prijatelji in razrešili blagajniška prehudih skrbi.

Razširitev električnega omrežja. Po letošnjem proračunu dobijo mnoge ulice

javno razsvetljavo, ki so bile doslej premalo razsvetljene ali pa sploh niso bile deležne te dobrote. Zlasti je potrebna razširitev omrežja v Koroščevi ulici do Trubarjeve ulice, kjer je tudi cesta v takem stanju, da se davkoplačevalci upravičeno pritožujejo. Dajmo tem našim občanom na periferiji vsaj nekaj ugodnosti. Poleg Koroščeve ulice je pa nujno potrebno podaljšanje omrežja in javna razsvetljava v Maistrovi in Krekovi ulici.

V nedeljo na letnem telovadišču Sokola Tezno velika veselica z gledališko igro »Navaden človek«. Pridite!

Razvanjske novice

Kraljev rojstni dan je tuk. sokolska četa kar najslovesneje proslavila. Na predvečer je s sodelovanjem br. društva iz Hoč priredila po vasi bakljado, nakar je odkorakala v sprevedu na bližnji griček, kjer je zagorel velik kres, ki je bil viden daleč po Slov. goricah. Pri kresu so bili govori in deklamacije. Godba je igrala domorodne pesmi. Z vzkliki kralju in domovini ter sviranjem državne himne, je bilo slavlje zaključeno. Udeležilo se ga je lepo število ljudi.

Razvanje kliče! Poleg Radvanja zavzema prelepo Razvanje pod Pohorjem važno narodno obrambno mesto. Tukaj, kjer je v težkih dneh pred vojno schulferajnska vzgoja mrcvarila mlade duše, vznika prerobenju in probuji novo življenje, sredi katerega je na široko zaorala ledino tudi mlada, delavna, sokolska četa, ki hoče v nedeljo 13. t. m. naši nacional-

ni javnosti pokazati lepe sadove svojih lepih, vzvišenih idealnih stremeljenj in prizadevanj. Razvanje kliče! Sokolski in nacionalni Maribor ter okolica, na plan! Avtobusi vozijo v Razvanje ob 3. in 4. uri pop. Nazaj po potrebi.

Iz Gornje Radgone

Kralj Peter II. na meji. Minulo sredo, dne 9. setembra t. l., kmalu po 9. uri dopoldne, sta prispela dva dvorna avtomobila v naš obmejni trg, s katerima je potoval Nj. Vel. kralj Peter v spremstvu svojega angleškega učitelja Mr. Parota, adjutanta podpolkovnika Cezaroviča in profesorja Baša iz Maribora. Skozl trg je vozil zelo počasi ter pasiral obmejni murski most pred Gornjo Radgono in avstrijskim mestom Radkersburg, nato pa nadaljeval pot preko Slovenskih goric proti Mariboru.

S stolom po glavi. Dne 10. t. m. je sresko sodišče v Gornji Radgoni obravnavalo pretep z dne 7. julija t. l., ko je v neki gostilni udaril delavec Hojs Jože studenčnega mojstra Kaučiča Leopolda s stolom po glavi, da so se zlomile noge stola. Kaučič je sicer radi zadobljenega udarca padel v nezavest, vendar se je pozneje izkazalo, da je poškodba lahkega značaja. Hojsovega zagovora, da je to storil v silobranu, sodišče ni moglo upoštevati, ter je bil napadalec obsojen na 7 dni zapore.

Ne pozabi naročnine!

Mali oglasi

Razno

JEDILNE IN SPALNE SOBE, sperane, politirane, pleskane ter kuhinjske, najmodernejše opreme po najnižjih cenah. Mizarstvo in zaloga pohištva Kompara, Aleksandrova 48.

JOS. TICHY IN DRUG Konces. elektrotehnično podjetje, Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27-56. Izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestenecv, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah.

Če želite kvalitetni pisalni stroj, tedaj kupite neuničljiv »WANDERER-CONTINENTAL«. — Cene smo za 20% znižali. — Samoprodaja: Ivan Legat, specializist za pisarniške stroje, Maribor, Vetrinjska 30, Podružnica Ljubljana, Prešernova ul. 44. 2569

ŠOLSKE TORBICE. nahrbtniki in peresnice vse v veliki izbiri priporoča Ivan Kravos. Aleksandrova c. 13. 4119

KRZNE NE PLAŠE.

palčajo. Jopice ter kepe pre-krojim po najnovejših pariških in dunajskih krojih. Za solidno in strokovno delo jamči P. Semko, krznar, Maribor, Gosposka 37. 4370

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zalo-ga pohištva združenih mizar-jev. Vetrinjska ulica 22. nasproti trdnice V. Weigl. 9-t.

ŽE ZA DIN 25.—

dobite aktovke za solo pri Šterbalu, Meljska 2. 4514

TAPETNIK OSKAR WISTAN

Koroščeva ul. 4. se priporoča. Gre tudi na dom in deželo. Ima novo delavnico. Krtači se tudi volna za odeje. 4222

PEREM PERILO POČENI.

Strobmajerjeva ul. 3. Srbine. 4557

MIZARSKO DELAVNICO

oddam s 1. oktobrom. Slovenska 36, Lupša. 4566

POSKUSITE

naša prvovrstna ljutomerska vina. Ob vsakem času topla in mrzla JEDILA. Sprejememo abonente. Se priporoča Mirko Sever, gostilničar, Maribor, Tvorinjska c. 30, preje gostilna Čolnik. 4595

Službo dobi

Pridnega, snažnega VAJENCA vzamem na hrano in stanovanje. Naslov v upravi »Večernika«. 4585

Sprejem pridno in simpatično

NATAKARICO večšo slovenskega in nemškega jezika. Nastop s 15. sept. Istotam se sprejme mlajša služkinja za pomoč v kuhinji. Služba trajna. Naslov v upravi. 4596

LABORANTA mladega, inteligentnega, zmaturo, ki ima veselje do kemije, išče tukajšnje industrijsko podjetje. Ponudbe pod šifro »Vojaščina prost« na upravo »Večernika«. 4600

Posest

HIŠA, dve sobi in kuhinja, z vrtom, naprodaj pri postaji Limbuš 97. Potrebne gotovine Din 21.000. 4555

HIŠA, tri sobe, kuhinja, sadovnjak, velik vrt, se da v najem. Studenci. Obrežna c. 25. 4560

Dam takoj v najem POSESTVO z 1½ orala zemlje, velikim sadonosnikom, brajdami in tremi hišami. Studenci, Kralja Petra c. 58. 4562

PARCELO 610 m², pri ribniku (200 korakov od mestnega parka), po Din 50.— m² prodam. Ponudbe na Zlobec, Ljubljana 5, Zaloška c. 29. 4581

ENODRUŽINSKO HIŠICO ¾ orala obdelane zemlje, dvurnice in studenec, v bližini Maribora prodam. Potrebno Din 10.000, tudi na obroke ali hranilne knjige. Vprašati v trgovini Klavara, Zg. Radvanje. 4563

NOVOZGRADBA soba, kuhinja, vrt, 6000.— Lepa novozgradba, 2 stanovanj, veranda, vrt, 48.000.— Velika novozgradba z gostilno, inventarjem, trgovino, trafiko, več stanovanji. Din 150.000.— Posestvo v Kamnici, blizu kapališča, 125.000.— Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28. 4579

Za lastno ceno prodam novo zidano, podkleteno HIŠO.

dve sobi, kuhinja, predsoba, veranda, vrta 562 m², prevzem posojila 13.400. Tazno, Viktor Parmova ulica, Kaučič, avtobusna postaja Pučko. 4582

Stanovanje

STANOVANJE sobo in kuhinjo, na novo renovirano, oddam. M. Jiglerjev sin, Gosposka ul. 15. 4532

SOBO s štedilnikom oddam. Nasipna ul. 78, Tržaška c. 4548

STANOVANJE sobo, kuhinjo, Din 350.—, zasebno dvosobno s kuhinjo, parketirano, v novi hiši, Din 650.—, oddam, Smetanova ul. 59. 4523

Oddam lepo, sončno DVOSOBNO STANOVANJE s 1. oktobrom. Vprašati v upravi »Večernika«. 4546

SOSTANOVALCA in dijaka sprejem v popolno in dobro oskrbo. Naslov v upravi lista. 4554

SOBO IN KUHINJO oddam. Gostilna Lešnik, Nova vas. 4558

TRI SOBE, kuhinjo in klet oddam. Gostilna Šramel, Danjkova 10. 4567

Lepo eno in dvosobno STANOVANJE oddam s 1. oktobra s 15. oktobrom mirni stranki. Studenci, Cankarjeva 5. 4583

STANOVANJE sobo in kuhinjo, oddam mirni stranki v najem. Nova vas, Lorbekova 3. 4591

NA STANOVANJE sprejem gospoda s 1. oktobrom. Koroščeva 6-II, vrata 8. 4592

GOSPODA sprejem na stanovanje. — Mlinska 40. 4597

SOBO s štedilnikom oddam, opremljeno ali prazno. Zrkovska c. 38, Pobrežje. 4594

Dijak

SPREJMEM DIJAKA v sobo s posebnim vzhodom. Luč prosta. Lovce, Glavni trg 4. 4542

Sprejem DVE DIJAKINJI ali dve gospodični v vso oskrbo. Kopitarjeva ul. 14-I, levo, Zrinjski trg. 4550

Prodaj

STABILNA TOVARNIŠKA ZELEDNA OKNA

in okvirji kakor tudi mreže za okna v raznih velikostih po ceni na prodaj. Naslov v upravi lista. 4528

CELA VIOLINA dobro ohranjena, preizkušena, na prodaj poceni. Askerčeva u. 3, vrata 7. 4551

Dobro ohranjene OTOMANE po ugodnih cenah naprodaj v hotelu »Orel«, Maribor. 4565

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Za šola

»KARO«

čevlje

Javna zahvala

S tem izjavljam, da se je **PRIVREDNA IN ZDRAVSTVENA ZADRUGA** za vzajemno pomoč v Ljubljani odnosno nje odpravnost v Mariboru Tattenbachova ulica 2/I, izkazala napram meni zelo kulantno in mi brez nadaljnjega izplačila upravičeni zahtevek za posmrtnino za mojim pri- glašenim in umrlim sorodnikom, in to Din 10.000 (beri desetisoč). Omenjeno zadrugo vsakomur toplo priporočam.

Oplotnica, dne 10. sept. 1936.

Feliks Pozne I. r.,
trgovca v Oplotnici.

4556

POSOJILNICA

R. Z. Z. O. P.

MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882

Stanje hranil. vlog blizu 60 milijonov Din
Rezervni sklad nad 10 milijonov Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na
tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Pri pokvarjenem
in preobteženem

želodcu

pri zgagi, pri začetnem

TVORU

v želodcu Vam pomaga

SALVACID

Dobiva se v vseh apotekah.

Uglas. reg. št. 5 br. 2009 i 232/329

Sobo odda

Strogo opremljeno
SOBO
oddam dyema gospodoma.
Koroška c. 19. 4545

Oddam
OPREMLJENO SOBO
Trdinova 2. Melje. 4552

SOBO
s štedilnikom oddam stranki
brez otrok. Dravska ul. 8.
4553

SOBO
s posebnim vhom oddam
enemu gospodu s 15. septem
brom. Tattenbachova ul. 15.
prtl. 4559

GOSPODA
vzamem v oskrbo. Naslov se
izve v upravi lista. 4564

OPREMLJENO SOBO
poceni oddam eni osebi. Ta-
horska 8. 4580

OPREMLJENO SOBO
z vso oskrbo takoj oddam, tudi
dijakom. Stolna ul. 1-I, vrata
2. 4601

Pouk

English Lessons
MISS OXLEY.
Krekova ul. 18. 4411

TEČAJI ZA NEMŠČINO
za otroke (začetek v soboto
ob 15. uri), za odrasle (pone-
deljek ob 20. uri). Zasebno
učilišče Kovač. Maribor. Go-
sposka 46. 4531

Brezplačni
NEMSKI POUK.
konverzacijo podelim. Ponud-
be na »Večernik« pod »Ro-
jen Nemece«. 4571

Kurja očesa, trdo kožo in za-
rasle nohte Vam odstranimo
brez bolečin ter strokovnja-
ško zmasiramo noge
v naši pedikuri.

Obiščite nas, prepričajte se!
NEGA NOG Din 10.—.
Maribor. Aleksandrova c. 7.

Rata
2366

Stanovanje išče

ENOSOBNO STANOVANJE
iščem z zadnjim oktobrom.
Ponudbe pod »Solidnost 9-14«
na upravo lista. 4594

Znanja želi

Dobra, starejša
VDOVA URADNIKA
z lepim stanovanjem spre-
me boljšega, starejšega vpo-
kojenca na stanovanje. Po-
nudbe na upravo »Večerni-
ka« pod »Mirno življenje«. 4568

Zgubljeno

POZOR!
Izgubljene so bile iz osebnega
avtomobila iz Maribora do
Konjic sledeče stvari: toalet-
ni usnjeni kovček, moški po-
vršnik, zavitek z vsebino na-
rodne noše ter termos-stekle-
nica. Najditelj se naproša, da
odda stvari v trgovini Pinter
& Lenard v Mariboru proti
primerni nagradi. 4578

SPOMNITE SE CMD!

Najnovejša jubilejna dvokolesa,
otroški, športni in luksuzni
vozički v najfinejši izde-
lavi, igračni vozički, tricikli,
skire, holanderji, gugalnice, velika izbira šivalnih strojev, motorjev
in delov. **NA JNIZ JE CENE.** Ceniki franko. »TRIBUNA« F.
BATJEL, podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 26. 3525

Potrpi globoke žalosti naznanjamo, da nam je
naš preljubi soprog in oče

Jug Franc

poštni služitelj v pokoju

v petek dne 11. septembra ob 1/4 na 13. uro v 45. letu
starosti po dolgi, mučni in trudapolni bolezni v Gospo-
du zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne
13. septembra ob 15. uri iz mrtvašnice splošne bolnice
na mestno pokopališče na Pobrežju.

Maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek
14. septembra ob 6. uri v Magdalenski cerkvi.

Pragersko - Maribor, dne 12. sept. 1936.

Žalujoča rodbina in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Vsem, ki so lajšali trpljenje v težki bolezni, vsem ki so jo počastili z
zadnjim obiskom, vsem, ki so jo zasuli s cvetjem ter njim, ki so s svojo
prisotnostjo pripomogli k tako veličastni zadnji poti naše nenadomestljive
soproke, hčerke, sestre, tete itd., gospe

Albine Črešnar-jeve

posestnice, hotelirke in restavraterke

izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujemo gg. zdravnikom dr. Mariniču, dr. Čer-
niču, dr. Furlanu, sestrama Piji in Nikolaji za njihov trud in požrtvo-
valnost, prečastiti duhovščini, pevskim društvom »Jadrani« in pekovskim
pomočnikom, darovalcem prekrasnih vencev in šopkov in vsem, ki so
blago pokojnico spremljali na njeni zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Maribor, Ljubljana. Ruše, dne 12. septembra 1936.

4549

Žalujoč soprog in ostali sorodniki.

ZAHVALA

Podpisani Adam Črešnar se najprisrčneje zahvaljujem zdravniku
dr. Mariniču za vseskozi vneto, trudapolno in ljubeznjivo
zdravljenje moje pokojne soproke

ALBINE

častilima sestrama **Piji** in **Nikolaji** pa za zelo skrbno nego
ter pazljivost in pozornost, ki sta ji noč in dan izkazovale ves
čas pokojničine težke bolezni.

Še enkrat: Prav iskreni Bog plačaj!

V Mariboru, dne 12. septembra 1936.

Adam Črešnar

hotelir in restavrater

4570

H RANILNICA

DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso
svojo davčno močjo — — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun
po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, pre-
Južnoštajerska hranilnica